

Berenschot

Theo Camps
Mirjam van 't Veld

En dan ben je burgemeester

Bestuurlijke ervaringen
en bestuurlijke lessen

COLOFON

Tekst

Theo Camps
Mirjam van 't Veld
Wilma Schreiber

Met medewerking van:

Menno Brinkman
Eline Oud-van Vuurde

Grafisch ontwerp

Gilmar Pattipeilohy

Fotografie:

Omslag: Jeroen Stapper
Portret Mirjam van 't Veld:
Hans Peter van Velthoven
Portret Theo Camps:
Esther Pennarts

Redactie

Wilma Schreiber

Drukwerk:

Thoben Offset Nijmegen

ISBN 978-94-90314-10-1

NUR 800

Copyright Berenschot 2011
www.berenschot.nl

Aan de totstandkoming van deze uitgave is de uiterste zorg besteed. Voor informatie die nochtans onvolledig of onjuist is opgenomen, aanvaarden auteur(s), redactie en uitgever geen aansprakelijkheid. Voor eventuele verbeteringen van de opgenomen gegevens houden zij zich gaarne aanbevolen.

Waar dit mogelijk was, is aan auteursrechtelijke verplichtingen voldaan. Wij verzoeken eenieder die meent aanspraken te kunnen ontlenen aan in dit boek opgenomen teksten en afbeeldingen, zich in verbinding te stellen met Berenschot.

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden vervoelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Berenschot.

INHOUD

Voorwoord – Jan Mans ■ 4

Dankwoord – Mirjam van 't Veld ■ 6

Inleiding – Theo Camps ■ 7

1. Hoe word je burgemeester? ■ 11

2. De eerste honderd dagen ■ 33

3. Voorzitter van het college, voorzitter van de raad ■ 43

4. Aandachtverdeling binnen en buiten de deur, relatie met inwoners ■ 57

5. Burgemeester, secretaris en griffier ■ 67

6. Werk en privé ■ 81

7. Politieke seizoenen ■ 89

8. Relatie met politie en brandweer ■ 101

9. Burgemeester en crisissituaties ■ 113

10. Herindeling ■ 125

11. Burgermoeder ■ 137

Index ■ 148

Over de auteurs ■ 151

Voorwoord

— *Jan Mans*

Op 42-jarige leeftijd werd ik benoemd tot burgemeester van Meerssen. Veel later dan ik gehoopt had. Ik had toen niet kunnen voorspellen dat het burgemeesterschap mij vervolgens langs Kerkrade, Enschede, Venlo, Zaanstad, Maastricht en Moerdijk zou voeren. Ik beschouw het burgemeesterschap op zo veel verschillende plekken als een voorrecht omdat het mij de mogelijkheid heeft geboden op mijn manier een rol te spelen in het lokale openbaar bestuur. Dat daar mijn hart ligt, zal intussen wel duidelijk zijn.

In de eerste burgemeestersperiode in Meerssen heb ik het ambt leren kennen. Letterlijk! Want het gaat niet alleen maar over 'leren' en het gaat zeker ook niet alleen maar over 'kennen' in de betekenis van een bepaalde stof beheersen. Het burgemeesterschap moet je 'veroveren' en krijg je in de praktijk onder de knie. Het is een ambt waarin je tot ontwikkeling kunt komen wanneer je voldoende reflecteert op je eigen situatie. Wanneer je dat onvoldoende doet, kan het ambt met je op de loop gaan. Er zijn daarvan genoeg voorbeelden bekend.

In de loop der jaren heb ik ervaren dat je als burgemeester bijna dagelijks wordt getest, zowel in het grote als in het kleine. Een burgemeester moet in 'gewone' tijden verbonden raken met de eigen gemeenschap om ook in spannende en crisisvolle situaties adequaat te kunnen opereren.

Het zijn uiterst verschillende rollen en verwachtingen waar een burgemeester aan moet voldoen. Goed omgaan met die meervoudigheid is alleen maar mogelijk wanneer je in alle situaties dicht bij jezelf kunt blijven.

Dit boek biedt een fantastische inkijk in de ervaringen van Mirjam van 't Veld, in 2008 de jongst benoemde vrouwelijke burgemeester van Nederland. De beschreven ervaringen en de reflecties daarop door Theo Camps maken het tot een publicatie die waardevol is voor iedereen die bij het lokale bestuur betrokken is.

Dankwoord

— Mirjam van 't Veld

Mijn dank gaat allereerst uit naar mijn partner Harald zonder wiens steun het onmogelijk zou zijn om mijn ambt uit te oefenen. *My life will always be richer for the time I have spent here with you.*

Ik ben de commissaris van de Koningin, Roel Robbertsen, dankbaar voor zijn raad en steun. Theo Camps dank ik voor zijn inzicht, voor de samenwerking en voor het plezier bij het schrijven van dit boek. Menno, Edel en Ine: jullie onvoorwaardelijke steun was fantastisch. Wat zou ik zonder jullie moeten?

De vier wijze mannen Wim, Ig, Geert en Bert: jullie vormden een bron van kennis en inspiratie in tijden van verandering, dank jullie wel! Het democratische samenspel in raad en college heeft mij in staat gesteld mijn opdracht gestaag te realiseren, ik ben eenieder daarvoor zeer erkentelijk.

En last but not least bedank ik alle inwoners van Maarssen die mij de kracht hebben gegeven om door te gaan.

Inleiding

— Theo Camps

Tijdens een gesprek na een bijeenkomst met het college van burgemeester en wethouders van Maarssen ontspan zich tussen Mirjam van 't Veld en mij een gesprek over de ingewikkeldheden van het burgemeestersambt. Wanneer je als burgemeester van start gaat, doe je dat vooral met gebruikmaking van de bagage die je tot dat moment als bestuurder hebt verzameld. Die bagage verschilt in hoge mate van burgemeester tot burgemeester. En je kunt van tevoren niet op alle fronten overzien of die bagage goed aansluit op de verantwoordelijkheden en de werkzaamheden die je pad kruisen. Natuurlijk tref je als nieuwe burgemeester je voorbereidingen. En zeker wanneer je al enige jaren als wethouder hebt gefunctioneerd, heb je van nabij een groot aantal elementen van het burgemeesterschap kunnen meemaken. Maar het blijft een groot verschil met de enorme sprong waarmee je zelf het diepe ingaat. Alles is nieuw en in iedere nieuwe situatie kun je maar één keer je eerste aanpak kiezen en maar één keer een eerste indruk maken.

Iedere nieuw benoemde burgemeester maakt die sprong in het diepe, maar elke gemeente is anders. De Maarssense politiek had een aantal kenmerken die de sprong extra spannend maakten. Maarssen kende een lange historie van politieke affaires en stond bekend als een 'moeilijke gemeente'.

Mirjam van 't Veld werd gekozen uit 24 kandidaten; de vertrouwenscommissie was unaniem in de voordracht. Ze wist waar ze aan begon. De laatste twee burgemeesters maakten hun termijn niet af en Maarssen wordt getypeerd als een gemeente waar een wethouder naar huis gestuurd kan worden 'vanwege de plaatsing van een papierbak'.

Op 28 juni 2008 kopte het Algemeen Dagblad 'Ontwapenend en spontaan de slangenkuil van Maarssen in'. Deze uitspraak had betrekking op Mirjam van 't Veld. Zij werd in het artikel gekarakteriseerd als een door de wol geverfde politica die van wanten weet.

Maarssen koos voor haar en zij koos voor Maarssen. Maar bij de start weet je eigenlijk nog niet helemaal waar je voor tekent. De ervaringen in die eerste periode waren aanleiding voor het schrijven van dit boekje.

We hebben de tekst grotendeels chronologische opgezet. Het begint met de sollicitatie. Waarom wil je burgemeester worden? De vervolghoofdstukken gaan in op verschillende aspecten van de burgemeestersrol. Alle hoofdstukken zijn opgezet als tweeluik. Het verhaal van de burgemeester en daarop volgend een beschouwing om het verhaal in een bredere context te plaatsen. De belangrijkste thema's zijn steeds aan het begin van de beschouwing weergegeven.

De beschouwingen zijn in de hij-vorm, maar het zal duidelijk zijn dat in alle gevallen ook 'zij' is bedoeld.

Roel Robbertsen stemde toe in een interview over burgemeestersbenoemingen en leverde daarmee een waardevolle bijdrage aan deze publicatie.

Zonder de hulp van Wilma Schreiber, Eline Oud-van Vuurde en Gilmar Pattipeilohy was deze productie onmogelijk geweest. Wilma heeft een geweldige bijdrage geleverd aan de totstandkoming en de eindredactie van de tekst en Eline heeft op een fantastische manier de coördinatie en planning van het project uitgevoerd. Dit met een scherp oog voor zowel de planning als de inhoud. Gilmar heeft de opmaak en de vormgeving van het geheel verzorgd. De foto op de kaft verwijst naar één van de verhalen die Mirjam vertelt en staat symbool voor de verschillende werelden waarin je dagelijks verkeert als burgemeester.

We hebben dit boekje geschreven omdat we het niet wilden laten bij alleen maar de gedachte aan een boekje. Voor wie hebben we het geschreven? Voor iedereen die de kwaliteit van het lokaal bestuur na aan het hart ligt.

1

Hoe word je burgemeester?

De normale sollicitatieprocedure voor burgemeesters is een sollicitatie per brief aan de Koningin. Dat vond ik heel bijzonder en is me bijgebleven. In werkelijkheid gaat je brief naar de commissaris van de Koningin (CvdK). Je reageert op een advertentie die verschijnt in de Staatscourant en op de site van het Ministerie van Binnenlandse Zaken. De CvdK en zijn kabinetschef voeren gesprekken met de sollicitanten en maken een voorselectie. Zij bespreken vervolgens de reacties en de voorselectie met de vertrouwenscommissie. Deze commissie voert namens de gemeenteraad de gesprekken met de kandidaten. In mijn geval ging het om twee gesprekken met de vertrouwenscommissie en een assessment.

Toen ik solliciteerde, was ik wethouder in Amersfoort. Ik was januari 2004 tussentijds ingestapt en was nu halverwege mijn tweede termijn. Met nog twee jaar te gaan, had ik het enorm naar mijn zin. Een aantal mensen binnen de partij (CDA) zei toen al tegen me: je moet vast nadenken over wat je hierna gaat doen. Voor mijzelf was het nog niet direct aan de orde, maar zij wezen mij erop dat het – in het geval van een burgemeesterschap – doorgaans vier à vijf procedures duurt voordat je wordt benoemd. Je moet ervaring opdoen in het doorlopen van procedures, leren wat belangrijk is. Het openbaar bestuur ligt me na aan het hart en het burgemeestersambt sprak mij aan. Je spreekt met verschillende mensen over het ambt. Ook over je sterke en minder sterke kanten.

Je ziet bijvoorbeeld hoe je eigen burgemeester opereert. Zij is ook een voorbeeld voor me geweest. Ik weet bijvoorbeeld nog dat zij tegen mij heeft gezegd dat ze het burgemeesterschap geschikt voor me vond, mits er

een uitdaging voor me lag te wachten in de betreffende gemeente. In een zogenaamde beheergemeente waar de nadruk op de representatieve taak van het ambt ligt, zou ik mij – volgens haar – snel gaan vervelen. Ik was als wethouder heel bestuurlijk, oplossingsgericht en heb veel lastige dossiers in portefeuille gehad. Ik ben geen risicomijdende of calculerende bestuurder, voel de verantwoordelijkheid voor het algemeen belang. Dat roept bij controversiële onderwerpen natuurlijk ook weerstand op. Ook werd me wel gezegd: je neemt wel heel veel problemen op je nek.

Zo heb ik mij in Amersfoort onder andere beziggehouden met de realisatie van een moskee, een disco en een opvang voor harddrugverslaafden. Allemaal lastige NIMBY-dossiers (*not in my backyard*), die ik niet uit de weg ging. Dat heeft te maken met voor de stad en de gemeente willen staan. Plus het feit dat ik het van nature leuk vind om mensen en partijen te verbinden.

In het proces van ‘wat hierna’ kwam ik dus al snel uit op het ambt van burgemeester. Het advies van mensen om mij heen was: laat het weten aan de CvdK en aan de partij. En kijk of het ambt een logische vervolgstap is. Hierover heb ik gesproken met drie zittende burgemeesters. Via de partij ontmoet je ook gemakkelijk andere mensen.

CV MIRJAM VAN 'T VELD

Werkervaring

2011	Waarnemend burgemeester gemeente Stichtse Vecht ■ Huidige portefeuilles: Openbare Orde en Veiligheid, coördinatie bestuurlijk proces, coördinatie regionale samenwerking, communicatie, externe betrekkingen
2008 - 2011	Burgemeester gemeente Maarssen ■ Portefeuilles P&O, Handhaving, Communicatie, ICT ■ Voorzitter stuurgroep gemeentelijke herindeling
2004 - 2008	Wethouder gemeente Amersfoort ■ Portefeuilles Welzijn, Zorg, Asiel- en Integratiebeleid, Jeugd, Economische Zaken, Toerisme en Recreatie, Mediabeleid, Gebiedsontwikkeling Vathorst
2003 - 2004	Fractievoorzitter CDA gemeente Amersfoort
2002 - 2004	Raadslid gemeente Amersfoort
2000 - 2003	Proces- en projectmanager Overheid bij Devote NV, Bunnik
1999 - 2001	Gastdocent bij de Utrecht School of Governance van de Universiteit Utrecht voor de postacademische leergang ‘Kwaliteitsmanagement in dienstverlenende organisaties’
1997 - 2000	Consultant bij van Tongeren & Trimp BV, organisatie- en informatiearchitecten, Eindhoven
1988 - 1996	Verpleegkundige in ziekenhuis de Lichtenberg te Amersfoort

Opleidingen

1996	Doctoraal Algemene Letteren met als afstudeerrichtingen Documentaire Informatiekunde en Internationale Bedrijfscommunicatie, Universiteit Utrecht
------	---

Toen kwam de vacature in Maarssen voorbij. Dit hele proces heeft zich in slechts een paar maanden afgespeeld. Je realiseert je dat je kansen in de eerste procedure zeer miniem zijn, toch solliciteer je alleen op iets waar echt je hart ligt. Maarssen is een mooie gemeente en er lag een specifieke opdracht. Het was geen beheergemeente, er moest een verbeterproces in gang worden gezet op zowel bestuurlijk als ambtelijk niveau. Ik heb dus bewust de keuze voor Maarssen gemaakt. Ik wilde graag een rol vervullen

in het boven de partijen staan, het verbinden. Daar ligt mijn hart en mijn kracht. Ik ben erg op mensen gericht. In deze rol als 'burgermoeder' wil ik dicht bij mensen staan en ook zelf benaderbaar zijn.

14 Tot mijn verrassing werd ik in de eerste procedure gekozen. Het ging dus helemaal anders dan partijgenoten hadden voorspeld.

Burgemeesters in Nederland worden benoemd. Dat mag zo blijven wat mij betreft, al heb ik er inmiddels wel een wat genuanceerder beeld bij. Ik heb nadrukkelijk het belang gemerkt van het draagvlak van inwoners voor de positie van een burgemeester. De stem van inwoners is wezenlijk. Ook het bijvoorbeeld door een gekozen burgemeester zelf samen kunnen stellen van een team rond specifieke projecten heeft voordelen, want een juiste chemie tussen personen werkt effectief.

Een nadeel is wel dat – indien gekozen – een burgemeester ook politiker wordt, hij moet een eigen program laten zien. In hoeverre ben je dan nog onafhankelijk? Kun je dan die rol van voorzitter boven de partijen nog vervullen? Ik ben nu niet benoemd omdat ik van het CDA ben, maar op basis van mijn kwaliteiten.

Na mijn benoeming was ik verplicht om binnen een jaar te verhuizen naar Maarssen. Een ambtswoning was niet voorhanden, dat is ook niet verplicht. De gemeente bemiddelde niet en huren was geen optie. Toen ben ik in de valkuil gestapt om snel een huis in Maarssen te kopen. Een paar weken later brak de financieel-economische crisis uit. Mijn eigen huis, een type dat tot die tijd binnen twee weken weg was, bleek opeens onverkoopbaar. Ik zat met twee huizen, een strop om mijn nek. In die maanden tussen voordracht en benoeming voelde ik heel erg de druk om te verhuizen. Men bood mij toen zelfs al huizen aan. En ik liet me daardoor opjagen. Je wilt natuurlijk je ook echt verbinden met de gemeente. Terugkijkend was die (te) overhaaste stap om te verhuizen echt een beginnersfout.

Burgemeester ben je vanaf de eerste minuut. Iedereen verwacht en mag verwachten dat je meteen je rol oppakt, de juiste beslissingen neemt en de goede dingen doet. In het begin moest ik heel erg wennen. Voor mijn

komst was er een lange interim-periode geweest, zaken waren blijven liggen. Vooral de eerste tijd denderde iedereen en alles over me heen. Ze stonden te dringen voor de deur om iets met me te regelen. En meteen merk je al: burgemeester zijn is nog veel eenzamer dan wethouder. Als wethouder heb je altijd nog de fractie, mensen met wie je een band hebt. Als burgemeester zit je in die kamer, iedereen moet of wil iets van je, verlangt dat je ergens je zegen aan geeft.

Van een rustige inwerkperiode was in mijn geval geen sprake. Zo kwam ik in mijn tweede week als burgemeester in aanraking met heftige maatschappelijke onrust in een wijk. Er was bekend geworden dat er tegen iemand in die wijk verdenking van ontucht met kinderen bestond. Emoties liepen hoog op en de verhalen die de ronde deden, werden van kwaad tot erger. Het overleg, dat bedoeld was als mijn eerste kennismaking met de districtschef van politie, stond gelijk in het teken van deze lastige kwestie. Er was echt iets gaande in de wijk dat volgens de politie enorm uit de hand kon lopen. Tijdens dat overleg heb ik op advies van de districtschef opgeschaald. Dit betekent dat je volgens de crisisbeheersingsstructuur een beleidsteam formeert en om de tafel gaat om te kijken hoe je de situatie met elkaar zult aanpakken. Mensen denken bij een crisis vaak aan het neerstorten van een vliegtuig, een treinongeluk of iets dergelijks. Maar zo'n situatie van maatschappelijke onrust is óók een crisis.

In dat beleidsteam zat de politie, de ambtenaar crisisbeheersing, de gemeentesecretaris, een communicatieadviseur, iemand van de GGD, van de Veiligheidsregio Utrecht en een vertegenwoordiger van het OM. Met uitzondering van de gemeentesecretaris kende ik ze geen van allen. Ik weet nog dat ik het overleg begon met een voorstelrondje. Toen iedereen zich had voorgesteld, wilde ik beginnen met de inhoud, waarop de afgevaardigde van de Veiligheidsregio Utrecht me aankeek en vroeg wie ik zelf dan eigenlijk wel was. Hilarisch genoeg kenden de andere partners mij ook nog helemaal niet. Maar ja, jij bent de burgemeester en dus keken ze allemaal naar mij: we hebben hier een crisis, vertelt u maar wat we eraan gaan doen. Natuurlijk moest ik toen even slikken, maar je kunt dan niet zeggen: sorry, ik ben hier net. Er wordt van je verwacht dat je goede beslissingen neemt.

16 We hebben informatie met elkaar gedeeld en zijn vervolgens in scenario's gaan denken. Ik heb toen besloten een bijeenkomst voor omwonenden te organiseren. Samen met de officier van Justitie, districtschef van politie en GGD-arts heb ik de wijkbewoners geïnformeerd over de stand van zaken. Ik vond het belangrijk om – voor zover mogelijk – feiten met hen te delen. Niet om de zaak heen draaien. En de omwonenden in een besloten en veilige setting ruimte bieden voor emoties. Belangrijk was de bijdrage van de GGD-arts. Zij leerde ouders hoe in gesprek te komen met hun kinderen en hen weerbaar te maken. Dat vond ik zelf een belangrijke boodschap in deze situatie.

De situatie was niet in één dag voorbij, deze duurde een week of twee. Ondanks het feit dat de verdachte nog niet was veroordeeld, ontstond er onmiddellijk een roep om hem te laten verhuizen. Er vlogen stenen door de ruiten bij het betreffende gezin. De landelijke media doken boven op de zaak. In die periode moet je onder druk beslissingen nemen en het hoofd koel houden. Moet je afwegingen maken tussen de verantwoordelijkheid die je als burgemeester voelt voor de buurt, maar óók voor het gezin van de verdachte. Mijn agenda werd in die weken beheerst door deze kwestie; het geplande kennismakingsprogramma kwam volledig te vervallen.

Je gaat met een team mensen onderweg. Omdat ik niet iedereen kende, heb ik tijdens de overleggen vooral ook op non-verbale signalen gelet. Je wilt geen relevante informatie of inbreng missen. Eerst een totaalplaatje vormen en op basis daarvan de juiste beslissing nemen. Dat heeft mij enorm geholpen.

Mijn ervaring met NIMBY-dossiers in Amersfoort kwam goed van pas. Ik geloof in samenwerking, elkaar versterken en een gevoel van: wij doen het met elkaar. Dat betekent ook tijd maken om met elkaar na te praten en te ontladen.

Ik had wel meteen de belangrijkste spelers om me heen – en zat er gelijk helemaal in. Je leert de mensen goed kennen, ik wist daarna precies wat ik aan hen had.

In het najaar 2008 werden we geconfronteerd met een zedenzaak. Maatschappelijke onrust dreigde. Burgemeester Mirjam van 't Veld was net twee weken in Maarssen aan het werk. Zij was onervaren in grootschalig optreden, gaf dit ook aan en aanvankelijk was de kamer te klein voor alle aanwezigen die iets te melden hadden of daar aanwezig wilden zijn. Open en eerlijk in de communicatie vertelde de burgemeester dat zij graag achtergrondinformatie wilde hebben over de zaak en de procesgang. Zij kwam op mij over als een slimme vrouw die de eigenschappen en de kwaliteiten van de desbetreffende collega's wilde benutten. Gaandeweg het proces heb ik haar in een korte tijd zien groeien tot een ervaren bestuurder die steeds zelfverzekerder overkwam en ervoor zorgde dat de juiste mensen aan tafel zaten. Haar kwaliteit is om scherpzinnig te zijn, informatie te vergaren en deskundige collega's te vragen haar met raad en daad bij te staan. Dat doet zij op een zodanige wijze dat de collega's in hun waarde worden gelaten en hun mening kunnen uitspreken. Zij is daarbij zeer uitnodigend, maar bewaakt wel het proces en zet op een goede manier de lijnen uit. Bovendien weet zij op een correcte manier met de pers om te gaan. Kortom, voor mij was Mirjam een prettige burgemeester die mensgericht leidinggeeft, met goede kwaliteiten en met een menselijke kant.

– Willem Baas, voormalig teamchef politie Maarssen

18 **O**p een maandag in september 2008 had ik met mijn afdeling een meet & greet met Mirjam van 't Veld bij wijze van eerste kennismaking. Leuk om de burgemeester een keer gezien te hebben, een week later zouden we het eerste inhoudelijke overleg over crisisbeheersing hebben.

Die dag konden we niet weten dat we later die week in een beleidsteam met elkaar aan tafel zouden zitten en intensief samen moesten werken. Ondanks het feit dat Mirjam de meeste mensen aan tafel op dat moment nog niet echt kende, viel mij op hoeveel vertrouwen ze al had in de mensen en de gegeven adviezen.

Een crisis of ramp kenmerkt zich door de onvoorspelbaarheid ervan. Een flinke dosis flexibiliteit is nodig om dergelijke gebeurtenissen tot een zo goed mogelijk einde te brengen. Het werd mij snel duidelijk dat Mirjam goed op haar gevoel afging. Ze betrok haar gevoel in de besluitvorming en deed wat haar goed leek. Dat inlevingsvermogen vind ik een goede eigenschap, juist tijdens crises en rampen, waarbij de voorschriften niet altijd klakkeloos gevolgd kunnen worden. Sindsdien maak ik meer gebruik van mijn inlevingsvermogen in mijn adviezen.

– Desiré van der Aar, ambtenaar crisisbeheersing

Bestuurlijk gezien werd ik door deze kwestie ook gelijk geconfronteerd met de overgang van de stad Amersfoort naar het dorp Maarssen. Je hebt te maken met een andere schaal en dat komt tot uiting in de bestuurscultuur en in het functioneren van het ambtelijk apparaat. In Amersfoort deed zich wel vaker een crisis voor en had men daar ervaring in opgebouwd, in Maarssen was dat uitzonderlijker.

Zo'n situatie brengt voor een organisatie veel werk met zich mee. Er is een grote druk op mensen, zeker als de ervaring ontbreekt. De afdeling Communicatie had bijvoorbeeld de handen vol aan onder meer met het opstellen van brieven aan de wijkbewoners, het voorbereiden van bijeenkomsten en het schrijven van persberichten. Zelf zet je alles op alles om een goede aanpak uit te zetten, regie te houden en een zorgvuldig proces te doorlopen. Alle relevante partijen waren geïnformeerd: omwonenden, scholen, wijkcommissie, raadsleden, college, organisatie en pers. Dus na een heftige week, waarin ik blij was de boel bij elkaar te hebben gehouden, ging ik vol vertrouwen de collegevergadering in. Tot mijn grote verbazing voelde ik wrevel bij enkele leden van het college en bleek dat er aan hun kant heel andere verwachtingen bestonden. Zij hadden eigenlijk zeer nauw betrokken willen zijn bij deze kwestie. Dat komt omdat het bestuur hier in een kleine gemeenschap erg betrokken is. Ik heb hun toen uitleg gegeven over de hectiek en druk van het proces. En ook over mijn perceptie van rol- en taakopvatting, waarbij je als collegelid de burgemeester haar eigenstandige taken moet laten vervullen en achteraf in het college hierover gesproken wordt.

Gedurende de sollicitatieprocedure heb ik tijdens gesprekken met de vertrouwenscommissie aangegeven dat ik als burgemeester niet te veel inhoudelijke – lees: politieke – portefeuilles wilde. Niet alleen is dit in het duale bestel steeds gebruikelijker, maar ik vind het vooral van belang om goed de rol boven de partijen te kunnen vervullen. Binnen een paar weken na mijn aantreden kwam ik er al achter dat ik dit goed had ingeschat. Als nieuwe burgemeester stap je op een rijdende trein. De portefeuilles zijn verdeeld, je erft de portefeuilles van je voorganger. Tijdens mijn derde week als burgemeester bleek dat daar een explosief dossier bij zat, dat al anderhalf jaar voor mijn komst speelde. De zandloper was al lang leeg, er moest nú iets gebeuren. Er was geen tijd om zelf nog iets te ondernemen.

20 Ik merkte gelijk dat ik tussen raad en college in kwam te staan. Ik kreeg niet de kans om de rol van intermediair – lees: burgemeester – te vervullen. Want ik was immers portefeuillehouder. En door alle emoties die gecumuleerd waren, zag zowel (een deel van) de raad als het college mij als opponent. Om kort te gaan, het college was het niet eens met de wens van de raad en daaruit voortvloeiend ook niet met het advies van de ambtelijke organisatie. Daar sta je dan als kersverse burgemeester: verantwoordelijk voor de ambtelijke organisatie en voorzitter van zowel de raad als het college. Mijn opvatting om als collegiaal team te opereren, kwam gelijk onder druk te staan. Als burgemeester ben en wil je geen onderdeel zijn van het politieke spel. Dus je maakt een zuiver inhoudelijke afweging. Uiteindelijk heeft het tot een compromis geleid. Maar voor mij wel omlijst met gemengde gevoelens.

Burgemeester zijn verschilt ook van het wethouderschap in de zin dat je op een andere manier dicht bij mensen staat. Je viert de mooie dingen en deelt in verdrietige zaken. Dat is specifiek voor die rol. Je kunt laten zien dat iets ertoe doet, dat je er aandacht voor hebt. Wethouder is zonder meer een druk bestaan, maar burgemeester ben je 24 uur per dag en 7 dagen per week. Het houdt je bezig, de telefoon is altijd binnen handbereik. Als inwoners iets overkomt, voelt het in die functie ook alsof het met bekenden van je gebeurt. Het raakt je enorm. Je werk is nooit weg, je blijft die verantwoordelijkheid voelen.

Waar je óók aan moet wennen, is dat het helemaal niet meer anoniem is. Iedereen houdt alles wat ik doe in de gaten. Mijn partner is erg betrokken. Hij heeft zijn eigen werk, maar gaat mee naar openingen, concerten en dergelijke als dat kan. Hoewel we het dorp en de inwoners snel beter wilden leren kennen, gaat dit niet op een natuurlijke wijze. Dit omdat je als burgemeester binnenkomt, niet als Mirjam. Die zichtbaarheid is inherent aan de functie. Daar staat tegenover dat de warmte waarmee mensen je ontvangen, maakt dat je je welkom voelt.

Als burgemeester moet je het leuk vinden om met mensen te werken. Aandacht geven, aanvoelen wat er leeft en daar op een goede manier mee omgaan. Andere belangrijke eigenschappen zijn stevigheid, stress-

bestendigheid en analytisch vermogen. Ervaring in het politiek-bestuurlijke speelveld is een must. Ik heb veel geleerd in mijn periode als raadslid, fractievoorzitter en wethouder in Amersfoort. Verder heb ik het nodige opgestoken van mijn tijd bij een overheidsadviesbureau als het gaat om procesgericht denken. Als burgemeester profiteer ik van die achtergrond. Tevens raad ik iedereen de opleidingen van het Nederlands Genootschap van Burgemeesters (NGB) aan, want die zijn ook gericht op de beginnende burgemeester. Niet eens zozeer vanwege de theorie, maar vooral om de intervisie met andere (startende) burgemeesters. Elkaar een spiegel voorhouden, visies met elkaar delen en lachen om dingen waar je allemaal tegen aanloopt. Ik ervaar de NGB-opleidingen dan ook als uiterst leerzaam en plezierig.

En zo heb ik eveneens veel baat bij mediatrainingen. Met enige regelmaat neem ik daar – individueel of met het college – aan deel. Zeker in het licht van het huidige medialandschap is het goed om ontwikkelingen in het oog te houden en scherp te blijven op de manier waarop je rond tal van zaken kunt worden benaderd.

HET BURGEMEESTERSCHAP: VAN ROEPING NAAR BEROEP

- ▶ **Bij benoemingen gaat het tegenwoordig meer om wat je kunt dan om je partijpolitieke kleur**
- ▶ **Een burgemeester bepaalt zelf hoe er wordt gewerkt, dat verwacht zijn omgeving ook van hem**
- ▶ **Er bestaat geen extern kompas, je interne kompas bepaalt je koers**

▼

Ontwikkelingen in het burgemeesterschap lopen parallel aan ontwikkelingen in de samenleving. Het was altijd een eindcarrièrefunctie, een lifetime job: als je burgemeester werd, bleef je dat tot je pensioen. Dit is de laatste decennia veranderd. Nu stromen burgemeesters tevens door naar functies in het bedrijfsleven of worden ze topambtenaar. Het zijn ook niet langer per definitie voormalig wethouders, gemeentesecretarissen of ambtenaren die burgemeester worden. Het burgemeesterschap wordt steeds minder gezien als de kroon op een lange carrière: eerst wethouder, gedeputeerde of Kamerlid en dan pas burgemeester, de beloning voor hard werken. Gemeenten zijn ook niet op zoek naar iemand die op zijn lauweren komt rusten, maar naar iemand die zich actief wil inzetten.

Een andere trend is dat de lokale voorkeur tegenwoordig zwaarder weegt bij een benoeming. Voorheen werd het benoemingscircuit vooral gedomineerd door degenen die uiteindelijk over de benoeming gaan: de commissaris van de Koningin (CvdK), het Ministerie van Binnenlandse Zaken en het kabinet. Het waren politieke benoemingen, alle grote fracties hadden een Kamerlid dat zich specifiek bezighield met burgemeestersbenoemingen. Wie in aanmerking kwam, welke partij welke stad kreeg, was de uitkomst van onderhandelingen. Als er een gegadigde CDA'er was in een stad die voor de PvdA bestemd was, maakte hij geen kans. Deze circuits verdwenen door de toenemende macht in de gemeenteraad. Er moet nu heel wat hemelschokkends aan de hand zijn, wil Binnenlandse Zaken bij de benoeming afwijken van de voorkeur van de gemeenteraad. Met andere woorden, de tijd van het politiek kwartetten is voorbij, de algemene opvatting is nu dat men op lokaal niveau kan bepalen wie men hebben wil. De behoefte van de gemeente weegt zwaarder dan de politieke afweging. Natuurlijk hebben de Tweede Kamerfracties nog steeds iemand in hun gelederen die zich specifiek met burgemeestersbenoemingen bezighoudt. Maar de invloed die van daaruit op een benoeming kan worden uitgeoefend, is niet meer te vergelijken met het verleden. Men kan bepaalde kandidaten in beeld brengen, er kan op de achtergrond nog wat worden ingefluisterd, maar daar blijft het dan ook bij. Bij de benoemingen in de grote steden is de invloed van buitenaf nog wat langer merkbaar gebleven. Maar ook daar is inmiddels de voorkeur vanuit de gemeente bepalend.

24 De selectie door de CvdK kan een bepaalde sturing geven door een beperkt aantal kandidaten te presenteren, een zelfbewuste vertrouwenscommissie zal dan ook om de hele selectie vragen. Dat is hoe het hoort. Dit heeft ook te maken met de algemene norm omtrent toegenomen transparantie en een verschuiving in politieke opvattingen. Hier laat de invloed van algemene normverschuiving zich gelden; ooit was het een kroonjuweel van D66, inmiddels is er in de breedte sprake van een sterke voorkeur voor een open procedure en komt een voorkeur voor de gekozen burgemeester dichterbij. De keuze voor een burgemeester moet niet bepaald worden door wie voorhanden is maar door wie gewenst wordt. In dat opzicht zijn er andere opvattingen ontstaan in het bestuurlijke domein aangaande professionaliteit. Of iemand goed is, weegt inmiddels zwaarder dan de omstandigheid dat hij de goede politieke kleur heeft. Met een CDA-burgemeester in een gemeente waar het CDA slechts 3 van de 25 zetels in de gemeenteraad bezet, paste Maarsse in die zin in de categorie moderne benoemingen.

Een burgemeester is in het Nederlandse stelsel geen onderdeel van de door de raad gekozen bestuurders, de benoeming van ambtsdragers wordt door een ambtelijk-bestuurlijke procedure bepaald. In Nederland is ervoor gekozen om burgemeesters onafhankelijk door het Rijk te benoemen, omdat dit wordt gezien als de beste waarborg voor goed bestuur. De discussie over een al dan niet gekozen burgemeester loopt al jaren. Wanneer je als burgemeester op een program gekozen wordt, heeft dit als nadeel dat mensen je identificeren met dit program en politieke kleur. Aan de andere kant kan het ook een voordeel zijn: burgemeesters zijn te houden aan hun program. Maar zoals al aangegeven, deze situatie bestaat niet in Nederland.

Wel heeft het dualisme, dat in 2003 werd ingevoerd, ervoor gezorgd dat de wethouders meer een bestuurlijk team zijn geworden omdat ze geen deel meer uitmaken van de raad. In lijn met maatschappelijke ontwikkelingen is het burgemeesterschap opgeschoven van roeping naar beroep. Net als het vak van rechter, arts of geestelijke is het gewoner geworden. Waar vroeger de adel de functie van burgemeester vervulde, vervolgens de notabelen de burgemeestersrangen domineerden en daarna het wethouderschap

het beste voorportaal vormde, komt de functie nu binnen bereik van een grotere groep mensen. Bij een roeping gold bovendien dat je je leven in dienst stelde van een functie. Als iemand nu zegt 'ik ga mijn leven wijden aan het burgemeesterschap', kijkt men daar anders tegenaan dan 25 of 50 jaar geleden. Het wordt niet langer gezien als een mooi streefbeeld, de heersende opinie is: daar gaan anderen over. Het feit dat een burgemeester na zes jaar opnieuw benoemd moet worden, was lang een zaak tussen de CvdK en de burgemeester. Doorgaans vond de verlenging stilzwijgend plaats en een burgemeester moest het wel heel bont maken, wilde dit niet gebeuren. Nu is de herbenoeming onderworpen aan het oordeel van de raad en is ook de beoordelingsprocedure verder geprofessionaliseerd. Er wordt bewuster nagedacht over de vraag of men met elkaar verder wil. En als een burgemeester denkt: het kon wel eens kritisch worden, wacht hij dat oordeel doorgaans niet meer af maar trekt hij zelf de conclusies.

25 In het verleden lag er veel nadruk op de voorzittersrol in traditionele zin, de symbolische waarde ervan. Het karikaturale beeld van lintjesknipper dat op den duur is ontstaan, is onterecht. Een burgemeester is namelijk iemand die als verbinder een symbolische waarde heeft voor de gemeenschap. Deze taak is heel sterk gekoppeld aan het boven de partijen staan. Dat betekent ook dat een burgemeester die zich met een politieke kleur profileert, deze rol maar beperkt kan invullen. Inmiddels zijn veel (beoordelings) elementen toegevoegd aan het burgermeesterschap, zoals het realiseren van concreet aan te duiden resultaten en duidelijk zichtbaar extern functioneren. Een burgemeester kan zich niet beperken tot de interne gemeentelijke organisatie, door de vernetting van de samenleving moet hij meer verbinding zoeken met externe partijen. Immers, een gemeente is voor het ontplooiën van activiteiten en het bereiken van doelen afhankelijk van bedrijven en samenlevingsverbanden. Denk aan woningcorporaties, buurtorganisaties, sportverenigingen, aannemers en banken. Die patronen zijn de laatste jaren ingewikkelder geworden en vergen heel verschillende complexe samenwerkingsverbanden. De burgemeester vervult hierin een spilfunctie en draagt een steeds zwaardere verantwoordelijkheid. Het betekent ook dat hij van veel meer markten thuis moet zijn. Aan de andere kant is de rol van spin in het web een burgemeester op het lijf geschreven vanuit zijn functie. Hij is partijonafhankelijk en spreekt namens de hele gemeente.

Daarnaast heeft hij overzicht over alle onderwerpen die er spelen. Dat is een belangrijke meerwaarde. De trend is dat het openbaar bestuur steeds vaker zelf partijen opzoekt in plaats van omgekeerd zoals in het verleden het geval was. Dat heeft te maken met afnemend gezag, dit vereist meer zelfwerkzaamheid van de gemeente. Daar speelt de burgemeester zoals gezegd een belangrijke rol in.

Het profiel van een burgemeester is afhankelijk van wat een gemeente nodig heeft, net als bij een directeur in het bedrijfsleven. Zoekt zij een diplomaat die een verzoenende rol kan vervullen of juist een zakelijke burgemeester, een soort superprojectleider? Bij een burgemeester hoort een bepaald type mens, een bepaald soort gemeente waarin hij werkt en een bepaald soort vraagstukken waarmee hij geconfronteerd wordt. Het geheel is bepalend voor het type burgemeester. Als de kandidaat een doener is, helpt het niet als de raad hem geen ruimte geeft en hem in de symbolische rol drukt. Zo zijn er meer tegenstellingen te bedenken: bruggenbouwer versus prioriteitensteller, teamspeler versus solist.

In het licht van de transitie van roeping naar beroep past ook de ontwikkeling van de vertrouwenscommissie. Deze bestaat doorgaans uit fractievoorzitters en soms een enkel collegelid. Vroeger kreeg zo'n commissie in het beste geval wat instructies mee van de gemeentesecretaris. Nu worden de leden goed getraind en voeren ze de gesprekken aan de hand van een vooraf opgesteld competentieprofiel. Het burgemeesterschap blijft een bijzondere rol, maar er wordt via bekende werving-en-selectietechnieken te werk gegaan. Een dergelijke voorbereiding zorgt ervoor dat de commissie boven de waan van de dag uitstijgt, en stelt de leden in staat als eenheid op te treden. Dit in plaats van de normale verhoudingen waarin ze doorgaans tegenover elkaar staan. Ook hier is een professionaliseringslag gaande.

WELKE BURGEMEESTER PAST BIJ WELKE GEMEENTE?

*De rol van de commissaris van de Koningin –
een interview met Roel Robbertsen, CvdK provincie Utrecht*

De procedure voor de benoeming van een burgemeester is zo dat de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties op advies van de commissaris van de Koningin (CvdK) de vacature voor een nieuwe burgemeester openstelt. Daarna stelt de raad van de betreffende gemeente een profielschets vast. Daar staat in welk type burgemeester de gemeente zich voorstelt. Zoals gebruikelijk is dat een schaap met vijf poten, van een burgemeester wordt erg veel verwacht. Het profiel vermeldt in veel gevallen iets over de bestuursstijl van de nieuwe burgemeester en de eigenschappen waar hij of zij aan moet voldoen. Gemeenteraden zoeken eigenlijk altijd een burgemeester met heel goede verbindende eigenschappen. De burgemeester is bij uitstek de bestuurder die mensen en organisaties bij elkaar moet kunnen brengen, in goede en in slechte tijden. Soms spreekt men de voorkeur uit voor iemand die echt leiding neemt, of juist voor iemand die het bestuurlijk proces goed bewaakt. Als CvdK krijg ik deze profielschets aangeboden door de raad. Ik stel dan altijd nog vragen om nadere invulling te krijgen voor de profielschets. Dat is belangrijk, omdat kandidaten ook altijd het verslag van deze vergadering op onze website raadplegen.

Naast het vaststellen van de profielschets zorgt de raad voor een verordening waarin de taken en de werkwijze van de vertrouwenscommissie en de raad nauwkeurig worden beschreven. De vacature wordt bekendgemaakt in de Staatscourant; kandidaten die willen reflecteren op de advertentie, sturen hun sollicitatiebrief naar mij. Ik lees de brieven, samen met mijn kabinetschef, en toets deze aan het profiel. Doorgaans zijn er twintig tot dertig kandidaten, dat hangt een beetje van de omstandigheden af. Aan het begin van het afgelopen decennium, toen er discussie was over de gekozen burgemeester en bovendien de nummers één en twee op de raadsvoordracht openbaar moesten worden gemaakt, waren er aanmerkelijk minder reflectanten. Een klein deel van de kandidaten zijn zogeheten blindgangers: mensen die wel solliciteren, maar toch op geen enkele manier voldoen aan het profiel, of in het algemeen aan de competenties voor het burgemeesterschap. Met een aantal van de overige kandidaten voer ik een gesprek en uit hun midden selec-

28 teer ik er meestal zes of zeven. Bij de selectie let ik onder meer op politieke spreiding. Het is van belang dat er voor de vertrouwenscommissie, die bijna altijd uit alle fracties bestaat, ook echt iets te kiezen valt. Ook is de spreiding man/vrouw van belang. Uitgangspunt is voor mij wel altijd dat een kandidaat op de eerste plaats gekwalificeerd moet zijn voor het ambt. Het gaat om de brains, niet om de looks.

In alle procedures kijk ik bij het selecteren van kandidaten ook naar het karakter van de gemeente. In een stedelijke gemeente kies je geen plattelandsman en omgekeerd zet je geen vrouw die alleen maar steden kent en geen gevoel heeft voor een agrarische gemeenschap neer in een plattelandsomgeving. Verder is van belang wat er zoal speelt in een gemeente. Ook daar moet een kandidaat bij passen. Ik kijk naar de situatie in de gemeente en in de gesprekken met de kandidaat bespreek ik deze. Hoe denkt hij daarmee om te gaan? Acht hij zichzelf in staat dat varkentje te wassen? Al met al komt het erop aan goed te kijken naar de kwalificaties en karaktereigenschappen van een kandidaat. Halen we iemand binnen die van doorpakken weet of is hij van het pappen en nathouden? In feite zoek ik altijd de beste burgemeester voor die ene gemeente. En de beste voor Bunnik hoeft niet de beste voor Veenendaal te zijn.

Vervolgens presenteer ik de namen van alle kandidaten aan de vertrouwenscommissie van de betreffende gemeente. Daarbij motiveer ik waarom ik hen al dan niet gekwalificeerd acht en ook waarom ik de geselecteerde kandidaten een gesprek waardig vind. Dit doe ik voor de voltallige vertrouwenscommissie, waarbij doorgaans ook een adviseur uit het college en de griffier aanwezig zijn. Het gesprek vindt achter gesloten deuren maar wel in alle openheid plaats. De vertrouwenscommissie kan zich daarna terugtrekken om zich te beraden zonder mijn aanwezigheid. Het is mijn ervaring dat commissaris en commissie het altijd eens zijn over de selectie. Soms is er wel discussie over een kandidaat, dan vraagt de commissie zich af of iemand niet toch moet worden ontvangen, of ziet de commissie minder potentie in een door mij geselecteerde kandidaat. De uitkomst van die discussie hangt mede af van de samenstelling van de rest van de selectie.

De vertrouwenscommissie houdt haar eerste gesprekkenronde, waarna ik word bijgepraat. Daarna volgt een tweede ronde en vinden er meestal

29 assessments plaats met de laatste twee overgebleven kandidaten. Vervolgens brengt de commissie verslag uit aan mij en aan de gemeenteraad. Aan de raad wordt een vertrouwelijke conceptaanbeveling voorgelegd met daarop de nummers 1 en 2; een nummer 2 is wettelijk verplicht. Als de gekozen kandidaten behoren tot de kandidaten die ik heb voorgesteld, ben ik bij voorbaat akkoord. Als de vertrouwenscommissie een andere kandidaat wil voordragen, is er een probleem, omdat mijn selectie bestaat uit kandidaten die ik geschikt acht voor het burgemeesterschap in deze gemeente. Dat zal ik dan ook de minister melden. Maar dit is allemaal theorie, ik heb het in de praktijk niet meegemaakt. Het vaststellen van de aanbeveling door de raad vindt plaats onder geheimhouding. Ik waarschuw de gemeenteraad altijd van tevoren: binnen uw gemeente gebeurt het vast niet, maar u mag niet uit de school klappen over de kandidaten. Als ik erachter kom dat dit toch gebeurt, ben ik verplicht hier melding van te maken bij het Openbaar Ministerie en die maakt daar ook werk van. De geheimhouding dient ter bescherming van de kandidaten. Als een burgemeester solliciteert naar een vacature in een grotere gemeente, dan is dat een promotie. Lekt dit uit, dan maakt dit zijn positie als burgemeester niet sterker, zeker als hij het uiteindelijk niet wordt. Dan kan hij reacties verwachten als 'Oh, u was uitgekeken op onze gemeente en nu heeft u besloten toch maar te blijven'. In andere gevallen, bijvoorbeeld als het zou gaan om een net afgestudeerd iemand die erin slaagt voorgedragen te worden, is de impact minder groot. Zo iemand heeft minder te verliezen. Geheimhouding is in deze procedure van groot belang. De commissaris heeft als taak te waken over een goed verloop van de procedure.

Als de gemeenteraad in besloten zitting de aanbeveling met daarop twee namen heeft vastgesteld, wordt aansluitend in een openbare raadsvergadering de naam van de nummer 1 gepresenteerd. Daarmee is de aanbeveling publiek en officieel. De vertrouwenscommissie reist vervolgens spoorlags af naar de kandidaat om hem van het heuglijke feit op de hoogte te stellen.

De minister neemt de voordracht over, nadat hij heeft gesproken met de kandidaat. De minister krijgt van mij tevens een brief met daarin mijn oordeel over de kandidaten en over de doorlopen procedure. En uiteraard dat ik de voordracht ondersteun. Bij een gemeente met meer dan vijftigduizend inwoners is de benoeming een ministerraadbeslissing; de week na de ministerraad

wordt het besluit genomen. Tot slot zet de Koningin haar handtekening en daarmee is de benoeming een feit.

In het verleden parachuteerde Den Haag nog wel eens kandidaten om de verdeling onder politieke groeperingen in evenwicht te houden. Tegenwoordig geeft de raad in feite de doorslag bij de benoeming van een burgemeester. Dat wordt tegenwoordig gezien als de logische gang van zaken, met de raad als de gekozen volksvertegenwoordiging. Ik vind het ook belangrijker om niet zozeer politiek te kijken welke burgemeester past, het gaat erom te bepalen welke burgemeester deze gemeente nodig heeft. Ook voor gemeenten geldt in steeds sterkere mate, dat zij zoeken naar een burgemeester met wie een echte 'klik' ontstaat. Dat wordt steeds vaker belangrijker gevonden dan de politieke kleur.

Als de benoeming een feit is, onderhoud ik daarna zorgvuldig contact met de nieuwe burgemeester. Het zogeheten 100-dagengesprek is in dat opzicht belangrijk. Als dan blijkt dat een burgemeester toch tegen problemen aanloopt, bied ik ondersteuning. Ik zeg niet wat er moet gebeuren, dat is de verantwoordelijkheid van het college, maar vervul een faciliterende rol. Ik dien als klankbord, adviseer of bied desnoods ondersteuning in ambtelijke zin in de vorm van menskracht of deskundigheid. Zo probeer ik de burgemeester in positie te houden. Als een burgemeester bijvoorbeeld kiest voor een lastige gemeente en zijn lot eraan verbindt, blijf ik achter hem staan en steun ik hem. Samen bespreken we de strategie om de gestelde doelen te bereiken. Zoals gezegd: ik ben niet in de positie om in de raad te interveniëren, ik vervul een diplomatieke rol op de achtergrond. Ook daarna blijf ik de burgemeester volgen, in de vele informele contacten die er zijn, maar zeker door middel van officiële momenten als het driejaars- en vijfjaarsgesprek vlak voor diens herbenoeming.

Bij elke benoeming is het een sport om te kijken of een gemeente de kandidaten overneemt die ik geselecteerd heb, daar zit wel een stukje spanning voor mij. Mede door mijn invloed wordt een burgemeester benoemd en de vraag is altijd: hoe gaat die persoon vallen in de gemeenschap? Als je dan in zo'n gemeente op bezoek gaat en ze prijzen de burgemeester, dan geeft dat een goed gevoel.